

I

(Lēģislatīvi akti)

DIREKTĪVAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2016/2102

(2016. gada 26. oktobris)

par publiskā sektora struktūru tīmekļvietņu un mobilo lietotņu piekļūstamību

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc lēģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Virzība uz digitālo sabiedrību sniedz lietotājiem jaunus veidus kā piekļūt informācijai un pakalpojumiem. Informācijas un pakalpojumu sniedzēji, piemēram, publiskā sektora struktūras, arvien vairāk izmanto internetu, lai sagatavotu, vāktu un sniegtu tiešsaistē visdažādāko informāciju un pakalpojumus, kas ir būtiski sabiedrībai.
- (2) Šīs direktīvas kontekstā piekļūstamība būtu jāsaprot kā principi un metodes, kas jāievēro, projektējot, veidojot, uzturot un atjauninot tīmekļvietnes un mobilās lietotnes, lai padarītu tās piekļūstamāku lietotājiem, jo īpaši personām ar invaliditāti.
- (3) Strauji augošais tirgus, kura darbība ir vērsta uz to, lai digitālos produktus un pakalpojumus darītu piekļūstamākus, aptver dažādus ekonomikas dalībniekus, piemēram, tos, kuri izstrādā tīmekļvietnes vai programmatūras rīkus, lai izveidotu, pārvaldītu un testētu tīmekļa lapas vai mobilās lietotnes, tos, kuri izstrādā lietotāju aģentus, piemēram, tīmekļa pārlūkprogrammas un saistītas atbalsta tehnoloģijas, tos, kuri īsteno sertifikācijas pakalpojumus, un tos, kuri nodrošina apmācību.
- (4) Kā uzsvērts Komisijas 2010. gada 19. maija paziņojumā "Digitālā programma Eiropai", valsts iestādēm būtu jāveic sava loma tiešsaistes satura tirgu veicināšanā. Valdības var stimulēt satura tirgus, publiskā sektora informāciju padarot piekļūstamu ar pārredzamiem, efektīviem un nediskriminējošiem noteikumiem. Šis ir svarīgs potenciālas inovatīvu tiešsaistes pakalpojumu izaugsmes avots.

⁽¹⁾ OVC 271, 19.9.2013., 116. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2014. gada 26. februāra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2016. gada 18. jūlija nostāja pirmajā lasījumā (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta). Eiropas Parlamenta 2016. gada 26. oktobra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta).

- (5) Vairākas dalībvalstis ir pieņēmušas pasākumus, kuru pamatā ir starptautiski izmantotas pamatnostādnes piekļūstamu tīmekļvietņu izstrādes jomā, bet minētie pasākumi bieži vien ir saistīti ar dažādām minēto pamatnostādņu versijām vai atbilstības līmeņiem, vai arī valstu līmenī ir ieviestas tehniskās variācijas attiecībā uz piekļūstamām tīmekļvietnēm.
- (6) Piekļūstamu tīmekļvietņu, mobilo lietotņu un saistītas programmatūras un tehnoloģiju nodrošinātāju vidū ir liels skaits mazo un vidējo uzņēmumu (MVU). Šādiem nodrošinātājiem un jo īpaši MVU nav stimula sākt darījumdarbību ārpus savas valsts tirgus. Starp dalībvalstīm pastāvošo piekļūstamības specifiskāciju un noteikumu atšķirību dēļ nodrošinātāju konkurētspēju un izaugsmi kavē papildu izmaksas, kas tiem rastos, izstrādājot un tirgojot ar tīmekļa piekļūstamību saistītus pārrobežu produktus un pakalpojumus.
- (7) Ierobežotas konkurences dēļ tīmekļvietņu, mobilo lietotņu un saistītu produktu un pakalpojumu pircēji saskaras ar augstām pakalpojumu sniegšanas cenām vai atkarību no viena nodrošinātāja. Nodrošinātāji bieži vien dod priekšroku “pašu standartu” variācijām, kas pēc tam ierobežo lietotāju aģentu sadarbību, kā arī universālu Savienības mēroga piekļuvi tīmekļvietņu un mobilo lietotņu saturam. Valstu noteikumu sadrumstalotība mazina labumu, ko varētu gūt no pieredzes apmaiņas ar valstu un starptautiskajiem partneriem, reaģējot uz sabiedrības un tehnoloģiju attīstību.
- (8) Saskaņotā satvarā tīmekļvietņu un mobilo lietotņu projektēšanas un izstrādes nozarei vajadzētu saskarties ar mazāku skaitu šķēršļu darbībai iekšējā tirgū, kā arī vajadzētu samazināties izmaksām publiskā sektora struktūrām un citiem, kas nodrošina ar tīmekļa un mobilo lietotņu piekļūstamību saistītus produktus un pakalpojumus.
- (9) Šī direktīva tiecas nodrošināt, lai publiskā sektora struktūru tīmekļvietnes un mobilās lietotnes tiktu darītas piekļūstamākas, pamatojoties uz kopīgām piekļūstamības prasībām. Lai likvidētu iekšējā tirgus sadrumstalotību, būtu jātūlītina valstu pasākumi Savienības līmenī, balstoties uz tādām piekļūstamības prasībām publiskā sektora struktūru tīmekļvietnēm un to mobilajām lietotnēm, par kurām ir vienošanās. Tas izstrādātājiem mazinātu nenoteiktību un sekmētu sadarbību. Tehnoloģiju ziņā neitrālu piekļūstamības prasību izmantošana nekavēs inovāciju un var to pat veicināt.
- (10) Valstu pasākumu tuvināšanai arī būtu jāļauj Savienības publiskā sektora struktūrām un uzņēmumiem gūt ekonomisku un sociālu labumu no tiešsaistes vai mobilo pakalpojumu sniegšanas paplašināšanas, lai aptvertu vairāk iedzīvotāju un klientu. Tam būtu jāpalielina iekšējā tirgus potenciāls attiecībā uz produktiem un pakalpojumiem saistībā ar tīmekļvietņu un mobilo lietotņu piekļūstamību. Izrietošai tirgus izaugsmei būtu jāļauj uzņēmumiem veicināt ekonomikas izaugsmi un radīt darbvietas Savienībā. Lai nostiprinātu iekšējo tirgu, investēšana Savienībā būtu jāpadara pievilcīgāka. Publiskā sektora struktūras gūtu labumu no lētākas ar tīmekļvietņu piekļūstamību saistītu produktu un pakalpojumu sniegšanas.
- (11) Iedzīvotāji gūtu labumu no plašākas piekļuves publiskā sektora pakalpojumiem, izmantojot tīmekļvietnes un mobilās lietotnes, un saņemtu pakalpojumus un informāciju, kas atvieglotu viņu ikdienas dzīvi un ļautu vienkāršāk īstenot savas tiesības visā Savienībā, jo īpaši tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties Savienības teritorijā, brīvību veikt uzņēmējdarbību un brīvību sniegt pakalpojumus.
- (12) Lielākā daļa dalībvalstu un Savienība, attiecīgi ratificējot un noslēdzot 2006. gada 13. decembrī pieņemto Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām (“ANO Konvencija”), ir apņēmušas veikt atbilstīgus pasākumus, lai personām ar invaliditāti – vienlīdzīgi ar citiem – nodrošinātu pieeju tostarp informācijas un komunikāciju tehnoloģijām un sistēmām, un izstrādāt un ieviest minimālos standartus un pamatnostādnes par tādu objektu un pakalpojumu piekļūstamību, kas ir atvērti vai ko sniedz sabiedrībai, un pārraudzīt to īstenošanu, un veicināt personu ar invaliditāti piekļuvi jaunām informācijas un komunikācijas tehnoloģijām un sistēmām, tostarp internetam, un ir apņēmušas atturēties no iesaistīšanās jebkādas darbībā vai praksē, kas neatbilst minētajai konvencijai, un nodrošināt, ka valsts iestādes rīkojas saskaņā ar to. ANO Konvencijā arī ir noteikts, ka produktu, vides, programmu un pakalpojumu dizainam būtu jānodrošina, lai, cik vien iespējams, visi cilvēki tos var izmantot bez pielāgošanas vai īpaša dizaina nepieciešamības. Šādam “universālajam dizainam” būtu jāietver arī personu ar invaliditāti grupām paredzētas atbalsta ierīces, ja tās ir nepieciešamas. Saskaņā ar ANO Konvenciju personas ar invaliditāti ietver personas, kurām ir ilgstoši fiziski, garīgi, intelektuāli vai maņu orgānu traucējumi, kas mijiedarbībā ar citiem šķēršļiem var apgrūtināt to pilnvērtīgu un efektīvu līdzdalību sabiedrības dzīvē vienlīdzīgi ar citiem.

- (13) Komisijas 2010. gada 15. novembra paziņojumā “Eiropas stratēģija invaliditātes jomā (2010–2020): atjaunināta apņemšanās veidot Eiropu bez šķēršļiem” pamatojas uz ANO Konvenciju, un tās mērķis ir novērst šķēršļus, kas neļauj personām ar invaliditāti līdzvērtīgi piedalīties sabiedrības dzīvē. Tajā ir izklāstīti pasākumi, kas jāveic vairākās prioritārās jomās, tostarp saistībā ar informācijas un komunikācijas tehnoloģiju un sistēmu piekļūstamību, un tās mērķis ir nodrošināt personām ar invaliditāti preču, pakalpojumu, to skaitā publisko pakalpojumu, un atbalsta ierīču piekļūstamību.
- (14) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulās (ES) Nr. 1303/2013 ⁽¹⁾ un (ES) Nr. 1304/2013 ⁽²⁾ ir ietverti noteikumi par informācijas un komunikācijas tehnoloģiju piekļūstamību (IKT). Tomēr tajos nav aplūkota tīmekļvietņu vai mobilo lietotņu piekļūstamības specifika.
- (15) Pētniecības un inovācijas pamatprogramma “Apvāršnis 2020”, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1291/2013 ⁽³⁾ atbalsta tehnoloģisko risinājumu pētniecību un izstrādi ar piekļūstamību saistītām problēmām.
- (16) Komisija savā 2010. gada 15. decembra paziņojumā “Eiropas e-pārvaldes rīcības plāns 2011.–2015. gadam – IKT izmantošana viedas, noturīgas un novatoriskas pārvaldes veicināšanā” aicināja rīkoties, lai izstrādātu e-pārvaldes pakalpojumus, ar kuriem nodrošina iekļautību un piekļūstamību. Tas ietver pasākumus ar mērķi samazināt atšķirības IKT lietošanā un veicināt IKT izmantošanu, lai novērstu atstumtību, tādējādi nodrošinot, ka visi lietotāji spēj maksimāli izmantot sniegtās iespējas. Komisija savā 2016. gada 19. aprīļa paziņojumā “ES e-pārvaldes rīcības plāns 2016.–2020. gadam. Pārvaldes digitalizēšanās paātrināšana” atkārtoti uzsver iekļautības un piekļūstamības nozīmi.
- (17) Komisija paziņojumā “Digitālā programma Eiropai” paziņoja, ka publiskā sektora tīmekļvietnēm vajadzētu būt pilnībā piekļūstamām līdz 2015. gadam, tādējādi atspoguļojot 2006. gada 11. jūnijā Rīgā pieņemto ministru deklarāciju.
- (18) Savā Digitālajā programmā Eiropai Komisija uzsvēra, ka ir vajadzīgas saskaņotas darbības, lai nodrošinātu jauna elektroniskā satura pilnīgu piekļūstamību personām ar invaliditāti, lai tādējādi eiropiešiem sniegtu labāku dzīves kvalitāti, piemēram, nodrošinot vienkāršāku piekļuvi sabiedriskajiem pakalpojumiem un kultūras saturam. Tajā arī ir izteikts pamudinājums sekmēt saprašanās memoranda par personu ar invaliditāti digitālo piekļuvi pieņemšanu.
- (19) Tīmekļvietņu un mobilo lietotņu saturs ietver tekstuālu, kā arī netekstuālu informāciju, lejuplādējamus dokumentus un veidlapas un divpusēju saziņu, piemēram, digitālo veidlapu apstrādi un autentifikācijas, identifikācijas un maksājumu veikšanas procesu pabeigšanu.
- (20) Šajā direktīvā noteiktās piekļūstamības prasības nebūtu jāpiemēro mobilo ierīču ekskluzīvam saturam vai mobilajām ierīcēm paredzētiem lietotāja aģentiem, ko izstrādā slēgtām lietotāju grupām vai specifiskam lietojumam konkrētā vidē un kas nav pieejami plašai sabiedrības daļai, un ko plaša sabiedrības daļa neizmanto.
- (21) Šī direktīva neskar nedz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/24/ES ⁽⁴⁾ un jo īpaši tās 42. pantu, nedz arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/25/ES ⁽⁵⁾ un jo īpaši tās 60. pantu, kuros noteikts, ka visu iepirkumu, kuri paredzēti lietošanai fiziskām personām – neatkarīgi no tā, vai tie paredzēti plašākai sabiedrībai vai līgumslēdzēja iestādes personālam –, tehniskās specifikācijas, izņemot pienācīgi pamatotos gadījumos, sagatavo tā, lai ņemtu vērā kritērijus par piekļūstamību personām ar invaliditāti vai projektēšanu visu lietotāju ērtībām.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1304/2013 (2013. gada 17. decembris) par Eiropas Sociālo fondu un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1081/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 470. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1291/2013 (2013. gada 11. decembris), ar ko izveido Pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvāršnis 2020” (2014.–2020. gads) un atceļ Lēmumu Nr. 1982/2006/EK (OV L 347, 20.12.2013., 104. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (OV L 94, 28.3.2014., 65. lpp.).

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (OV L 94, 28.3.2014., 243. lpp.).

- (22) Ņemot vērā to, ka trūkst automatizētu vai efektīvu un viegli īstenojamu līdzekļu, ar ko darīt piekļūstamus dažus publicēta satura veidus, un lai ierobežotu šīs direktīvas darbības jomu, to attiecinot vienīgi uz saturu, tīmekļvietnēm un mobilajām lietotnēm, kas faktiski ir publiskā sektora struktūru kontrolē, šajā direktīvā ir paredzēts no tās darbības jomas uz laiku vai pastāvīgi izslēgt dažu veidu saturu, tīmekļvietnes vai mobilās lietotnes. Minētā izslēgšana būtu atkārtoti jāapsver saistībā ar šīs direktīvas pārskatīšanu, ņemot vērā tehnoloģiju turpmāko attīstību.
- (23) Personu ar invaliditāti un vecu cilvēku tiesības piedalīties un tikt integrētiem Savienības sociālajā un kultūras dzīvē ir nedalāmi saistītas ar piekļūstamu audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu. Tomēr minētās tiesības var tikt labāk pilnveidotas saistībā ar Savienības konkrētu nozaru tiesību aktiem vai tiesību aktiem, kuros galvenā uzmanība ir pievērsta piekļūstamībai, attiecinot tos arī uz privātām raidorganizācijām, lai garantētu godīgas konkurences apstākļus, neskarot ar sabiedrības interesēm saistīto lomu, ko pilda audiovizuālo mediju pakalpojumi. Tādēļ šo direktīvu nevajadzētu piemērot sabiedrisko raidorganizāciju tīmekļvietnēm un mobilajām lietotnēm.
- (24) Ar šo direktīvu nekādā veidā nav paredzēts ierobežot vārda brīvību un plašsaziņas līdzekļu brīvību un plurālismu, ciktāl tie ir garantēti Savienībā un dalībvalstīs, jo īpaši saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 11. pantu.
- (25) Dažas nevalstiskas organizācijas (NVO), kas ir brīvprātīgas pašpārvaldes struktūras, kuras izveidotas, lai galvenokārt īstenotu bezpeļņas mērķus, sniedz pakalpojumus, kuri nav sabiedrībai būtiski, piemēram, pakalpojumus, kurus nav tieši pilnvarojušas valsts, reģionālās vai vietējās iestādes, vai pakalpojumus, ar kuriem konkrēti nerisina jo īpaši personu ar invaliditāti vajadzības, un uz tām varētu attiecināt šīs direktīvas darbības jomu. Lai izvairītos no nesamērīga sloga uzlikšanas šādām NVO, šī direktīva tām nebūtu jāpiemēro.
- (26) Biroja datņu formāti būtu jāsaprot kā dokumenti, kuri sākotnēji nav paredzēti lietošanai tīmeklī un kuri tiek iekļauti tīmekļvietnēs, piemēram, *Adobe* portatīvais dokumenta formāts (*PDF*), biroja programmatūras *Microsoft Office* dokumenti vai to (atvērtā pirmkoda) ekvivalenti.
- (27) Tiešraides laikkarīgu mediju darbi, kas tiek glabāti tiešsaistē vai pēc tiešraides atkārtoti publicēti, būtu jāuzskata par iepriekš ierakstītiem laikkarīgiem mediju darbiem, kas ierakstīti bez liekas kavēšanās no brīža, kad laikkarīgi mediju darbi sākotnēji tiek pārraidīti vai atkārtoti publicēti, nepārsniedzot laiku, kāds noteikti nepieciešams, lai laikkarīgus mediju darbus darītu piekļūstamus, prioritāti piešķirot būtiskai informācijai, kas attiecas uz veselību, labklājību un sabiedrības drošību. Minētajam nepieciešamajam laikposmam principā nevajadzētu būt ilgākam par 14 dienām. Pamatotos gadījumos, piemēram, ja nav iespējams pienācīgā laikā iepirkt attiecīgos pakalpojumus, izņēmuma kārtā minēto laikposmu var pagarināt uz īsāko laiku, kas nepieciešams, lai darītu saturu piekļūstamu.
- (28) Šajā direktīvā publiskā sektora struktūras tiek mudinātas darīt piekļūstamu visu saturu, tomēr saturu, kuru publiskā sektora struktūras ievieto savās tīmekļvietnēs vai mobilajās lietotnēs, nav paredzēts ierobežot tikai uz piekļūstamo saturu. Visos gadījumos, kad tiek pievienots nepiekļūstams saturs, publiskā sektora struktūrām, ciktāl tas ir praktiski iespējams, savās tīmekļvietnēs vai mobilajās lietotnēs būtu jāpievieno piekļūstamas alternatīvas iespējas.
- (29) Ja atšķirībā no ģeogrāfiskā apraksta navigācijai ir paredzētas kartes, piekļūstamā informācija var būt vajadzīga, lai palīdzētu personām, kuras nevar pienācīgi izmantot vizuālo informāciju vai kompleksas navigācijas funkcijas, piemēram, atrast objektus vai vietas, kur tiek sniegti pakalpojumi. Tāpēc vajadzētu sniegt piekļūstamu alternatīvu, piemēram, tādu informāciju kā pasta adreses un netālu esošas sabiedriskā transporta pieturas vai vietu vai reģionu nosaukumus, kas bieži vien publiskā sektora struktūrai jau ir pieejami formā, kas ir vienkārša un viegli lasāma vairākiem lietotājiem.
- (30) Šī direktīva būtu jāattiecinā uz iegultu saturu, piemēram, iegultu attēlu vai video. Tomēr dažreiz tīmekļvietnes un mobilās lietotnes ir izveidotas tā, ka tajās papildu saturs var tikt ietverts vēlāk, piemēram, e-pasta programma, blogs, raksts, kas ļauj lietotājiem pievienot komentārus, vai lietotnes, kas atbalsta lietotāja sniegtu saturu. Cits piemērs varētu būt tīmekļa lapa, piemēram, portāls vai ziņu vietne, kurā apkopots saturs no vairākiem informācijas sniedzējiem, vai vietnes, kas laika gaitā automātiski ievieto saturu no citiem avotiem, piemēram, kad reklāmas tiek ievietotas dinamiski. Šāds trešās personas saturs ir izslēgts no šīs direktīvas darbības jomas ar noteikumu, ka attiecīgā publiskā sektora struktūra to nav ne finansējusi, ne izstrādājusi un ka tas neatrodas tās kontrolē. Šādu saturu principā nebūtu jālieto, ja tas kavē vai mazina attiecīgajās tīmekļvietnēs vai mobilajās

lietotnēs piedāvātā publiskā pakalpojuma funkcionalitāti. Publiskā sektora struktūru tīmekļvietņu vai mobilo lietotņu saturu, kuru mērķis ir rīkot apspriedes vai organizēt forumu diskusijām, nevar uzskatīt par trešās personas saturu, un tāpēc tam vajadzētu būt piekļūstamam, izņemot lietotāja sniegtu saturu, kas nav attiecīgās publiskā sektora struktūras kontrolē.

- (31) Attiecībā uz metadatiem, kas saistīti ar kultūras mantojuma kolekciju priekšmetu reproducēšanu, joprojām būtu jāizpilda dažas tīmekļvietnēm vai mobilajām lietotnēm noteiktās piekļūstamības prasības.
- (32) Ar šo direktīvu dalībvalstīm nebūtu jāprasa darīt piekļūstamu arhivētas tīmekļvietnes vai mobilās lietotnes saturu, ja tas vairs netiek atjaunināts vai rediģēts un ja tas nav nepieciešams administratīvu procesu īstenošanai. Šajā direktīvā uzturēšana, ko veic vienīgi tehniskā nolūkā, nebūtu uzskatāma par tīmekļvietnes vai mobilās lietotnes atjaunināšanu vai rediģēšanu.
- (33) Būtu jādara piekļūstamas būtiskas skolu, bērnudārzu vai silišu tiešsaistes administratīvās funkcijas. Gadījumos, kad minētais būtiskais saturs ir sniegts piekļūstamā veidā ar citas tīmekļvietnes starpniecību, šāds saturs nav vēlreiz jādara piekļūstams attiecīgās iestādes tīmekļvietnē.
- (34) Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai paplašināt šīs direktīvas darbības jomu, to attiecinot arī uz cita veida tīmekļvietnēm un mobilajām lietotnēm, jo īpaši iekštīkla vai ārtīkla tīmekļvietnēm un mobilajām lietotnēm, uz kurām šī direktīva neattiecas, kuras paredzētas ierobežotam skaitam personu darbavietā vai izglītības jomā un kuras darbavietā vai izglītības jomā lieto ierobežots skaits personu, un atbilstīgi Savienības tiesību aktiem saglabāt vai ieviest pasākumus, kas pārsniedz piekļūstamības minimālās prasības attiecībā uz tīmekļvietnēm un mobilajām lietotnēm. Dalībvalstīs arī būtu jāmudina paplašināt šīs direktīvas darbības jomu, to attiecinot arī uz privātām vienībām, kas piedāvā objektus un pakalpojumus, kuri ir atvērti vai kurus sniedz sabiedrībai, tostarp veselības aprūpes, bērnu aprūpes, sociālās iekļautības un sociālā nodrošinājuma jomā, kā arī transporta nozarē, un elektroenerģijas, gāzes, siltuma, ūdens, elektronisko sakaru un pasta pakalpojumus, īpašu uzmanību pievēršot tiem pakalpojumiem, kas minēti 8. līdz 13. pantā Direktīvā 2014/25/ES.
- (35) Lai arī šo direktīvu nepiemēro Savienības iestāžu tīmekļvietnēm un mobilajām lietotnēm, minētās iestādes tiek mudinātas ievērot šajā direktīvā izklāstītās piekļūstamības prasības.
- (36) Šajā direktīvā izklāstītajām piekļūstamības prasībām ir paredzēts būt tehnoloģiju ziņā neitrālām. Tajās ir aprakstīts, kas ir jāpanāk, lai lietotājs varētu uztvert, izmantot, interpretēt un saprast tīmekļvietni, mobilo lietotni un saistīto saturu. Tajās nav norādīts, kāda tehnoloģija būtu jāizvēlas konkrētai tīmekļvietnei, tiešsaistes informācijai vai mobilajai lietotnei. Šīs prasības kā tādas inovāciju nekavē.
- (37) Piekļūstamības četri principi ir: uztveramība, kas nozīmē, ka informācijai un lietotāja saskarnes sastāvdaļām jābūt pasniegtām lietotājiem tādā veidā, kādā tie to var uztvert; darbināmība, kas nozīmē, ka lietotāja saskarnes sastāvdaļām un navigācijai jābūt darbināmai; saprotamība, kas nozīmē, ka informācijai un lietotāja saskarnes izmantošanai jābūt saprotamai; un robustums, kas nozīmē, ka saturam jābūt pietiekami robustam, lai dažādi lietotāju aģenti, tostarp atbalsta tehnoloģijas, to varētu ticami interpretēt. Minētie piekļūstamības principi ir izteikti pārbaudāmos sekmīguma kritērijos, piemēram, Eiropas standartā EN 301 549 V1.1.2 "Eiropā piemērotas piekļūstamības prasības IKT produktu un pakalpojumu publiskajam iepirkumam" (2015-04) (Eiropas standarts 301 549 V1.1.2 (2015-04)), izmantojot saskaņotus standartus un kopēju metodoloģiju, lai pārbaudītu tīmekļvietņu un mobilo lietotņu satura atbilstību minētajiem principiem. Minētais Eiropas standarts tika pieņemts, pamatojoties uz pilnvarojumu M/376, ko Komisija izsniedza Eiropas standartizācijas organizācijām. Līdz atsaucēs uz saskaņotajiem standartiem vai to daļām tiks publicētas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, attiecīgās Eiropas standarta EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) klauzulas būtu jāuzskata kā minimālie līdzekļi minēto principu īstenošanai praksē.
- (38) Ja šajā direktīvā noteiktās piekļūstamības prasības nav piemērojamas, tad saskaņā ar Padomes Direktīvu 2000/78/EK⁽¹⁾, ANO Konvenciju un citiem attiecīgiem tiesību aktiem joprojām ir piemērojamas un – vajadzības gadījumā – būtu jāparedz prasības par "saprātīgu pielāgojumu", un būtu jānodrošina, kur nepieciešams, jo īpaši darbavietā un izglītības jomā.

⁽¹⁾ Padomes Direktīva 2000/78/EK (2000. gada 27. novembris), ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju (OV L 303, 2.12.2000., 16. lpp.).

- (39) Publiskā sektora struktūrām būtu jāpieņem šajā direktīvā izklāstītās piekļūstamības prasības, ciktāl tās nerada šim struktūrām nesamērīgu slogu. Tas nozīmē, ka pamatotos gadījumos publiskā sektora struktūrai var nebūt praktiski iespējams konkrētu saturu darīt pilnībā piekļūstamu. Tomēr minētajai publiskā sektora struktūrai šis saturs būtu jā dara tik piekļūstams, cik tas ir iespējams, un cits saturs jā dara pilnīgi piekļūstams. Izņēmumi no piekļūstamības prasības ievērošanas tās uzliktā nesamērīga sloga dēļ nedrīkstētu pārsniegt to, kas ir absolūti nepieciešams, lai ierobežotu minēto slogu attiecībā uz konkrētu attiecīgu saturu katrā atsevišķā gadījumā. Pasākumi, kas radītu nesamērīgu slogu, būtu jā saprot kā pasākumi, kas publiskā sektora struktūrai uzliktu pārmērīgu organizatorisku vai finansiālu slogu vai apdraudētu struktūras spēju pildīt savu uzdevumu vai publicēt informāciju, kas ir vajadzīga vai atbilstīga tās uzdevumiem un pakalpojumiem, vienlaikus ņemot vērā iespējamās priekšrocības vai kaitējumu iedzīvotājiem, jo īpaši personām ar invaliditāti. Izvērtējot, kādā mērā piekļūstamības prasības nevar izpildīt tāpēc, ka tās radītu nesamērīgu slogu, būtu jāņem vērā tikai leģitīmi iemesli. Prioritātes, laika vai zināšanu trūkumam nebūtu jāuzskata par leģitīmiem iemesliem. Tāpat nevajadzētu būt nekādiem leģitīmiem iemesliem neiepirkt vai neizstrādāt tādas programmatūras sistēmas, ar kurām piekļūstamā veidā varētu pārvaldīt saturu tīmekļvietnēs un mobilās lietotnēs, jo ir piekļūstami pietiekami un ieteicami paņēmieni, lai minētās sistēmas izpildītu šajā direktīvā izklāstītās piekļūstamības prasības.
- (40) Ar piekļūstamību saistītai sadarbībai būtu jāpanāk maksimāla satura saderība ar pašreizējiem un nākotnes lietotāju aģentiem un atbalsta tehnoloģijām. Konkrētāk, tīmekļvietņu un mobilo lietotņu saturam būtu jānodrošina lietotāju aģentiem kopēju iekšējo dabiskās valodas, struktūru, sakarību un sekvenču kodēšanu, kā arī datus par jebkādiem iegul tiem lietotāju saskarnes komponentiem. Tādējādi no sadarbības labumu gūst lietotāji, jo tie var universāli izmantot savus lietotāju aģentus, lai piekļūtu tīmekļvietnēm un mobilām lietotnēm; tie varētu gūt labumu arī no lielākas izvēles un zemākām cenām visā Savienībā. No sadarbības labumu varētu gūt arī tādu produktu un pakalpojumu piegādātāji un pircēji, kas saistīti ar tīmekļvietņu un mobilo lietotņu piekļūstamību.
- (41) Šī direktīva nosaka piekļūstamības prasības attiecībā uz publiskā sektora struktūru tīmekļvietnēm un mobilajām lietotnēm. Lai veicinātu šādu tīmekļvietņu un mobilo lietotņu atbilstību minētajām prasībām, jāparedz atbilstības prezumpcija attiecīgajām tīmekļvietnēm un mobilajām lietotnēm, kas atbilst saskaņotajiem standartiem vai to daļām, kuri sagatavoti un publicēti *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1025/2012⁽¹⁾, ar mērķi formulēt sīki izstrādātas specifikācijas saistībā ar minētajām prasībām. Ievērojot minēto regulu, dalībvalstīm un Eiropas Parlamentam vajadzētu spēt izteikt iebildumus pret jebkuriem saskaņotajiem standartiem, kuri pēc to domām pilnībā neatbilst piekļūstamības prasībām, kas noteiktas šajā direktīvā.
- (42) Eiropas standartizācijas organizācijas pieņēma Eiropas standartu EN 301 549 V1.1.2 (2015-04), kurā precizētas funkcionālās piekļūstamības prasības IKT produktiem un pakalpojumiem, tostarp tīmekļa saturam, ko varētu izmantot publiskajā iepirkumā vai lai atbalstītu citas politikas jomas un tiesību aktus. Šajā direktīvā noteiktajam pieņēmumam par atbilstību piekļūstamības prasībām būtu jābalstās uz 9., 10. un 11. klauzulu Eiropas standartā EN 301 549 V1.1.2 (2015-04). Ar tehniskajām specifikācijām, kuras pieņem, pamatojoties uz šo direktīvu, būtu jāprecizē Eiropas standarts EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) attiecībā uz mobilajām lietotnēm.
- (43) Turklāt tehniskajās specifikācijās un standartos, kas izstrādāti saistībā ar šajā direktīvā izklāstītajām piekļūstamības prasībām, būtu jāņem vērā mobilo ierīču konceptuālā un tehniskā specifika.
- (44) Publiskā sektora struktūrām būtu jāsniedz piekļūstamības paziņojums par tīmekļvietņu un mobilo lietotņu atbilstību šajā direktīvā izklāstītajām piekļūstamības prasībām. Minētajā piekļūstamības paziņojumā attiecīgā gadījumā būtu jāiekļauj nodrošinātās piekļūstamās alternatīvas.
- (45) Mobilās lietotnes ir pieejamas no dažādiem avotiem, tostarp privātā sektora lietotņu veikaliem. Informācija attiecībā uz publiskā sektora struktūru mobilo lietotņu piekļūstamību, kas lejupeļādētas no trešo personu avotiem, būtu jāsniedz līdz ar mobilās lietotnes aprakstu, kuru parāda lietotājiem, pirms tie lejupeļādē mobilo

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1025/2012 (2012. gada 25. oktobris) par Eiropas standartizāciju, ar ko groza Padomes Direktīvas 89/686/EEK un 93/15/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/9/EK, 94/25/EK, 95/16/EK, 97/23/EK, 98/34/EK, 2004/22/EK, 2007/23/EK, 2009/23/EK un 2009/105/EK, un ar ko atceļ Padomes Lēmumu 87/95/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1673/2006/EK (OV L 316, 14.11.2012., 12. lpp.).

lietotni. Tas neparedz nozīmīgu platformu pakalpojumu sniedzējiem mainīt savus pieteikumu izplatīšanas mehānismus, bet tā vietā izvirza prasību publiskā sektora struktūrai sniegt pieklūstamības paziņojumu, izmantojot esošās vai nākotnes tehnoloģijas.

- (46) Būtu jāizveido atsauksmju mehānisms, lai jebkura persona spētu paziņot attiecīgajai publiskā sektora struktūrai par jebkuriem gadījumiem, kad tīmeklis vai mobilā lietotne neizpilda šajā direktīvā izklāstītās pieklūstamības prasības, un pieprasīt trūkstošo informāciju. Izmantojot atsauksmju mehānismu, kurš ir saistīts ar izpildes procedūru, publiskā sektora struktūru tīmekļvietņu un mobilo lietotņu lietotājiem vajadzētu būt iespējai pieprasīt vajadzīgo informāciju, tostarp pakalpojumus un dokumentus. Atbildot uz leģitīmu un saprātīgu pieprasījumu, attiecīgajai publiskā sektora struktūrai informāciju būtu jāsniedz adekvātā un atbilstīgā veidā saprātīgā laika posmā.
- (47) Dalībvalstīm vajadzētu veikt nepieciešamos pasākumus, lai saistībā ar tīmekļvietņu un mobilo lietotņu pieklūstamību palielinātu informētību un veicinātu apmācības programmas, kas paredzētas attiecīgām ieinteresētajām personām un jo īpaši personālam, kurš ir atbildīgs par tīmekļvietņu vai mobilo lietotņu pieklūstamību. Būtu jāapspriežas ar attiecīgajiem sociālajiem partneriem, vai tie būtu jāiesaista ar pieklūstamību saistīto apmācības un informētības palielināšanas programmu satura sagatavošanā.
- (48) Ir svarīgi, lai dalībvalstīm ciešā sadarbībā ar Komisiju būtu jāveicina autorēšanas rīku izmantošanu, kas ļauj labāk īstenot šajā direktīvā izklāstītās pieklūstamības prasības. Šāda veicināšana varētu izpausties pasīvi, piemēram, kā saderīgu autorēšanas rīku saraksta publicēšana bez prasības minētos rīkus izmantot, vai aktīvi, proti, kā prasība izmantot saderīgus autorēšanas rīkus vai finansēt to izstrādi.
- (49) Lai nodrošinātu šīs direktīvas pienācīgu īstenošanu un jo īpaši to, ka tiek īstenoti noteikumi par atbilstību pieklūstamības prasībām, ir ļoti svarīgi, lai Komisija un dalībvalstis regulāri apspriestos ar attiecīgām ieinteresētajām personām. Šīs direktīvas nozīmē ar attiecīgām ieinteresētajām personām būtu jāsaprot arī organizācijas, kas pārstāv personu ar invaliditāti un vecu cilvēku intereses, sociālie partneri, nozare, kas iesaistīta pieklūstamības nodrošināšanas programmatūras izveidē attiecībā uz tīmekļvietnēm un mobilajām lietotnēm, un pilsoniskā sabiedrība.
- (50) Atbilstība šajā direktīvā izklāstītajām pieklūstamības prasībām būtu periodiski jāuzrauga. Saskaņota uzraudzības metodoloģija nodrošinātu aprakstu veidam, kā – visās dalībvalstīs vienādi – pārbaudīt, kādā pakāpē tiek nodrošināta atbilstība pieklūstamības prasībām, reprezentatīvas izlases veidošanu un uzraudzības periodiskumu. Dalībvalstīm būtu periodiski jāziņo par uzraudzības rezultātiem, un vismaz vienu reizi būtu jāiesniedz saraksts ar pasākumiem, kas veikti, piemērojot šo direktīvu.
- (51) Uzraudzības metodoloģija, kas jāizstrādā Komisijai, vajadzētu būt pārredzamai, nododamai, salīdzināmai un reproducējamai. Uzraudzības metodoloģijas reproducējamība būtu maksimāli jāpalielina, vienlaikus ņemot vērā apstākli, ka minēto reproducējamību var ietekmēt tādi cilvēciskie faktori kā lietotāju veikta testēšana. Lai uzlabotu dalībvalstu datu salīdzināmību, uzraudzības metodoloģijā būtu jāapraksta veids, kādā vajag vai ir iespējams noformēt dažādu testu rezultātus. Lai nenovirzītu līdzekļus no uzdevumiem padarīt saturu pieklūstamāku, uzraudzības metodoloģijai vajadzētu būt viegli lietojamai.
- (52) Lai neradītu šķēršļus inovācijai attiecībā uz veidiem, kā izmērīt tīmekļvietņu un mobilo lietotņu pieklūstamību, un ja vien tas neradīs datu salīdzināmībai visā Savienībā, – dalībvalstīm, balstoties uz Komisijas izstrādātu uzraudzības metodoloģiju, vajadzētu spēt izmantot modernākas uzraudzības tehnoloģijas.
- (53) Lai izvairītos no sistemātiskas vēršanās tiesā, būtu jāparedz noteikums par tiesībām izmantot adekvātu un iedarbīgu procedūru, ar ko nodrošinātu atbilstību šai direktīvai. Tas neskar tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību, kā izklāstīts Hartas 47. pantā. Minētā procedūra būtu jāsaprot tā, ka tā ietver tiesības iesniegt sūdzību jebkurai esošai valsts iestādei, kuras kompetencē ir minēto sūdzību izskatīšana.
- (54) Lai nodrošinātu to, ka pieņēmums par atbilstību pieklūstamības prasībām, kas noteikts ar šo direktīvu, tiek piemērots pareizi, pilnvaras pieņemt tiesību aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu būtu jādeleģē Komisijai attiecībā uz grozījumiem šajā direktīvā, atjaunojot atsauces uz Eiropas standartu EN

301 549 V1.1.2 (2015-04). Ir īpaši svarīgi, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu⁽¹⁾. Jo īpaši lai nodrošinātu vienlīdzīgas iespējas piedalīties deleģēto aktu sagatavošanā, Eiropas Parlaments un Padome saņem visus dokumentus vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un to ekspertiem ir iespēja sistemātiski piedalīties to Komisijas ekspertu grupu sanāksmēs, kas nodarbojas ar deleģēto aktu sagatavošanu.

- (55) Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus šīs direktīvas attiecīgo noteikumu īstenošanai, īstenošanas pilnvaras būtu jāpiesūta Komisijai. Būtu jāizmanto pārbaudes procedūra, lai noteiktu piekļūstamības prasību tehniskās specifikācijas, metodoloģiju, ko dalībvalstīm būtu jāizmanto, uzraugot attiecīgo tīmekļvietņu un mobilo lietotņu atbilstību šīm prasībām, un kārtību, kā dalībvalstīm jāziņo Komisijai par uzraudzības rezultātiem. Konsultēšanās procedūra būtu jāizmanto, lai pieņemtu īstenošanas aktus, ar ko izveido piekļūstamības paziņojumu paraugu, kas tieši neietekmē no šīs direktīvas izrietošo pienākumu raksturu un piemērošanas jomu, taču palīdz veicināt tajā paredzēto noteikumu piemērošanu. Minētās pilnvaras būtu jāīsteno saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁽²⁾.
- (56) Tā kā šīs direktīvas mērķi, proti, izveidot saskaņotu tirgu publiskā sektora struktūru tīmekļvietņu un mobilo lietotņu piekļūstamībai, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, jo jāsaņem dažādi noteikumi, kas patlaban pastāv to attiecīgajās tiesību sistēmās, bet to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kā noteikts Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā ir paredzēti tikai tie pasākumi, kas vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Lai uzlabotu iekšējā tirgus darbību, ar šo direktīvu cenšas tuvināt dalībvalstu normatīvos un administratīvos aktus, kas saistīti ar publiskā sektora struktūru tīmekļvietņu un to mobilo lietotņu piekļūstamības prasībām, tādējādi padarot šīs tīmekļvietnes un mobilās lietotnes vieglāk piekļūstamas lietotājiem, jo īpaši personām ar invaliditāti.
2. Šajā direktīvā ir paredzēti noteikumi, kas prasa, lai dalībvalstis nodrošina, ka publiskā sektora struktūru tīmekļvietnes neatkarīgi no ierīces, kuru izmanto lai tām piekļūtu, un mobilās lietotnes atbilst 4. pantā izklāstītajām prasībām par piekļūstamību.
3. Šo direktīvu nepiemēro šādām tīmekļvietnēm un mobilajām lietotnēm:
 - a) tīmekļvietnes un mobilās lietotnes, kuras ir valsts raidsabiedrību un to meitas uzņēmumu rīcībā, un citu struktūru vai to meitas uzņēmumu rīcībā, kas sniedz valsts apraides publisko pakalpojumu;
 - b) NVO tīmekļvietnes un mobilās lietotnes, kas nesniedz sabiedrībai svarīgus pakalpojumus vai tādus pakalpojumus, kas tieši risina personu ar invaliditāti vajadzības vai paredzēti tām.
4. Šo direktīvu šādam tīmekļvietņu un mobilo lietotņu saturam:
 - a) biroja datņu formāti, kas publicēti pirms 2018. gada 23. septembra, ja vien šāds saturs nav vajadzīgs aktīviem administratīviem procesiem, kas saistīti ar attiecīgo publiskā sektora struktūru veiktiem uzdevumiem;
 - b) iepriekš ierakstīti laikkarīgi mediju darbi, kas publicēti pirms 2020. gada 23. septembra;

⁽¹⁾ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

- c) tiešraides laikatkarīgi mediju darbi;
 - d) tiešsaistes kartes un kartogrāfijas pakalpojumi, ja vien būtiska informācija tiek sniegta piekļūstamā digitālā formā kartēm, kas paredzētas navigācijai;
 - e) trešo personu saturs, kuru attiecīgās publiskā sektora struktūras nedz finansē, nedz izstrādā, nedz kontrolē;
 - f) kultūras mantojuma kolekciju priekšmetu reprodukcijas, kuras nevar darīt pilnībā piekļūstamas tāpēc, ka pastāv:
 - i) piekļūstamības prasību nesavietojamība vai nu ar attiecīgā priekšmeta saglabāšanu, vai ar reprodukcijas autentiskumu (piem., kontrasts); vai
 - ii) nav pieejami automatizēti un izmaksu ziņā lietderīgi risinājumi, kas viegli iegūtu tekstu no manuskriptiem vai citiem mantojuma kolekciju priekšmetiem un pārveidotu saturā, kurš savietojams ar piekļūstamības prasībām;
 - g) ārtīklu un iekštīklu, tas ir, tikai slēgtai cilvēku grupai, nevis sabiedrībai kopumā, pieejamu vietņu saturs, kurš publicēts pirms 2019. gada 23. septembra, līdz šādas tīmekļvietnes tiek būtiski pārveidotas;
 - h) tādu tīmekļvietņu un mobilo lietotņu saturs, kas kvalificējas kā arhīvi, proti, tajās ir tikai tāds saturs, kas nav vajadzīgs aktīviem administratīviem procesiem un kas netiek atjaunināts vai rediģēts pēc 2019. gada 23. septembra.
5. Dalībvalstis no šīs direktīvas piemērošanas jomas var izslēgt skolu, bērnudārzu vai silišu tīmekļvietnes un mobilās lietotnes, izņemot tādu to saturu, kas saistīts ar būtiskām tiešsaistes administratīvām funkcijām.

2. pants

Minimālā saskaņošana

Dalībvalstis var uzturēt spēkā vai ieviest pasākumus atbilstīgi Savienības tiesību aktiem, kas pārsniedz šajā direktīvā noteiktās minimālās prasības attiecībā uz tīmekļvietņu un mobilo lietotņu piekļūstamību.

3. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “publiskā sektora struktūra” ir valsts, reģionālā vai vietējā līmeņa pārvaldes iestāde, publisko tiesību subjekti, kā definēts Direktīvas 2014/24/ES 2. panta 1. punkta 4. apakšpunktā, vai apvienības, ko izveidojusi viena vai vairāk šādas iestādes, vai arī viens vai vairāk šādi publisko tiesību subjekti, ja šīs apvienības ir nodibinātas ar konkrētu mērķi apmierināt vispārējas vajadzības, kurām nav rūpnieciska vai komerciāla rakstura;
- 2) “mobilā lietotne” ir lietojumprogramma, ko projektējušas un izstrādājušas publiskā sektora struktūras vai kas projektēta un izstrādāta to vārdā un kura paredzēta, lai to lietotu plaša sabiedrība uz mobilām ierīcēm, piemēram, viedtālruniem un planšetdatoriem. Tā neietver lietojumprogrammu, ar kuru kontrolē minētās ierīces (mobilās operētājsistēmas) vai aparatūru;
- 3) “standarts” ir standarts, kā definēts Regulas (ES) Nr. 1025/2012 2. panta 1. punktā;
- 4) “Eiropas standarts” ir Eiropas standarts, kā definēts Regulas (ES) Nr. 1025/2012 2. panta 1. punkta b) apakšpunktā;
- 5) “saskaņots standarts” ir saskaņots standarts, kā definēts Regulas (ES) Nr. 1025/2012 2. panta 1. punkta c) apakšpunktā;
- 6) “laikatkarīgi mediju darbi” ir šādu tipu mediji: tikai audio, tikai video, audio-video, audio un/vai video apvienojumā ar interaktīvas saziņas iespēju;

- 7) "kultūras mantojuma kolekciju priekšmeti" ir privātā vai sabiedriskā īpašumā esoši priekšmeti, kas izraisa vēsturisku, māksliniecisku, arheoloģisku, estētisku, zinātnisku vai tehnisku interesi un kuri ir daļa no kultūras iestāžu, piemēram, bibliotēku, arhīvu un muzeju, saglabātām kolekcijām;
- 8) "mērījumu dati" ir skaitliskā izteiksmē apkopoti rezultāti par uzraudzības darbībām, kas veiktas, lai pārbaudītu publiskā sektora struktūru tīmekļvietņu un mobilo lietotņu atbilstību 4. pantā izklāstītajām pieklūstamības prasībām. Tas ietver gan skaitliskā izteiksmē apkopotu informāciju par pārbaudīto tīmekļvietņu un mobilo lietotņu paraugu (tīmekļvietņu un mobilo lietotņu skaits, potenciāli apmeklētāju vai lietotāju skaits, utt.), gan skaitliskā izteiksmē apkopotu informāciju par pieklūstamības pakāpi.

4. pants

Tīmekļvietņu un mobilo lietotņu pieklūstamības prasības

Dalībvalstis nodrošina, ka publiskā sektora struktūras veic vajadzīgos pasākumus, lai savas tīmekļvietnes un mobilās lietotnes padarītu vieglāk pieklūstamas, nodrošinot, ka tās ir uztveramas, darbināmas, saprotamas un robustas.

5. pants

Nesamērīgs slogs

1. Dalībvalstis nodrošina, ka publiskā sektora struktūras piemēro pieklūstamības prasības, kas izklāstītas 4. pantā, ciktāl minētās prasības nerada nesamērīgu slogu publiskā sektora struktūrām, piemērojot minēto pantu.
2. Lai izvērtētu pakāpi, kādā pieklūstamības prasības, kas izklāstītas 4. pantā, rada nesamērīgu slogu, dalībvalstis nodrošina, ka attiecīgā publiskā sektora struktūra ņem vērā atbilstīgos apstākļus, tostarp:
 - a) attiecīgās publiskā sektora struktūras lielumu, līdzekļus un iedabu; un
 - b) aplēstās izmaksas un ieguvumus publiskā sektora struktūrai attiecībā pret aplēstajiem ieguvumiem personām ar invaliditāti, ņemot vērā konkrētās tīmekļvietnes vai mobilās lietotnes lietošanas biežumu un ilgumu.
3. Neskarot šā panta 1. punktu, attiecīgā publiskā sektora struktūra veic sākotnējo izvērtējumu par pakāpi, kādā pieklūstamības prasības, kas izklāstītas 4. pantā, rada nesamērīgu slogu.
4. Ja publiskā sektora struktūra pēc šā panta 2. punktā minētā izvērtējuma veikšanas piemēro konkrētai tīmekļvietnei vai mobilai lietotnei šā panta 1. punktā minēto izņēmumu, tā 7. pantā minētajā pieklūstamības paziņojumā izskaidro, kuras pieklūstamības prasību daļas nebija iespējams izpildīt, un attiecīgā gadījumā nodrošina pieklūstamas alternatīvas.

6. pants

Pieņēmums par atbilstību pieklūstamības prasībām

1. Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1025/2012 attiecīgo tīmekļvietņu un mobilo lietotņu saturu, kas atbilst tiem saskaņotajiem standartiem vai to daļām, uz kurām atsaucas Komisija ir publicējusi *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, uzskata par atbilstīgu pieklūstamības prasībām, kas izklāstītas 4. pantā, uz kurām attiecas minētie standarti vai to daļas.
2. Ja atsaucas uz šā panta 1. punktā minētajiem saskaņotajiem standartiem nav publicētas, mobilo lietotņu saturu, kas atbilst tehniskajām specifikācijām vai to daļām, uzskata par atbilstīgu 4. pantā izklāstītajām prasībām par pieklūstamību, uz kurām attiecas minētās tehniskās specifikācijas vai to daļas.

Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar ko nosaka šā punkta pirmajā daļā minētās tehniskās specifikācijas. Minētās tehniskās specifikācijas atbilst 4. pantā izklāstītajām prasībām par piekļūstamību, un ar tām nodrošina tādu piekļūstamības pakāpi, kas ir vismaz līdzvērtīga tai, kuru nodrošina ar Eiropas standartu EN 301 549 V1.1.2 (2015-04).

Īstenošanas aktus, kas minēti šā punkta otrajā daļā, pieņem saskaņā ar 11. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru. Ja atsaucies uz šā panta 1. punktā minētajiem saskaņotajiem standartiem nav publicētas, pirmo no šiem īstenošanas aktiem pieņem līdz 2018. gada 23. decembrim.

3. Ja atsaucies uz šā panta 1. punktā minētajiem saskaņotajiem standartiem nav publicētas, tīmekļvietņu saturu, kas atbilst Eiropas standarta EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) attiecīgajām prasībām vai to daļām, uzskata par atbilstīgu piekļūstamības prasībām, kas izklāstītas 4. pantā, uz kurām attiecas minētās attiecīgās prasības vai to daļas.

Ja atsaucies uz šā panta 1. punktā minētajiem saskaņotajiem standartiem ir publicētas un ja nav šā panta 2. punktā minēto tehnisko specifikāciju, tīmekļvietņu un mobilo lietotņu saturu, kas atbilst Eiropas standarta EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) attiecīgajām prasībām vai to daļām, uzskata par atbilstīgu piekļūstamības prasībām, kas izklāstītas 4. pantā, uz kurām attiecas minētās attiecīgās prasības vai to daļas.

4. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 10. pantu, lai grozītu atsaucies šā panta 3. punktu, atjauninot atsaucies uz Eiropas standartu EN 301 549 V1.1.2 (2015-04), lai atsauktos uz minētā standarta jaunāku versiju vai uz Eiropas standartu, ar kuru to aizstāj, ja minētais standarts vai versija atbilst piekļūstamības prasībām, kas izklāstītas 4. pantā, i un nodrošina tādu piekļūstamības pakāpi, kas ir vismaz līdzvērtīga tai, kuru nodrošina ar Eiropas standartu EN 301 549 V1.1.2 (2015-04).

7. pants

Papildu pasākumi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka publiskā sektora struktūras sniedz un regulāri atjaunina sīki izstrādātu, visaptverošu un skaidru piekļūstamības paziņojumu par savu tīmekļvietņu un mobilo lietotņu atbilstību šīs direktīvas prasībām.

Attiecībā uz tīmekļvietnēm piekļūstamības paziņojumu sniedz piekļūstamā formātā, izmantojot 2. punktā minēto piekļūstamības paziņojuma paraugu, un to publicē attiecīgajā tīmekļvietnē.

Attiecībā uz mobilajām lietotnēm piekļūstamības paziņojumu sniedz piekļūstamā formātā, izmantojot 2. punktā minēto piekļūstamības paziņojuma paraugu, un dara to piekļūstamu tās publiskā sektora struktūras tīmekļvietnē, kura izstrādājusi attiecīgo mobilo lietotni, vai kopā ar citu informāciju, kas ir pieejama, lejupielādējot lietotni.

Paziņojumā iekļauj:

- a) paskaidrojumu par tām satura daļām, kuras nav piekļūstamas, un par minētās nepiekļūstamības iemesliem, un attiecīgā gadījumā – nodrošinātās piekļūstamās alternatīvas;
- b) atsauksmju mehānisma aprakstu un saiti uz šo mehānismu, kura jebkurai personai dod iespēju informēt attiecīgo publiskā sektora struktūru par jebkādam tās tīmekļvietnes vai mobilās lietotnes neatbilstībām piekļūstamības prasībām, kas izklāstītas 4. pantā, un pieprasīt informāciju, kas ir izslēgta, ievērojot 1. panta 4. punktu un 5. pantu; un
- c) saiti uz 9. pantā minēto izpildes procedūru, kuru var izmantot, ja atbilde uz paziņojumu vai pieprasījumu ir neapmierinoša.

Dalībvalstis nodrošina, ka publiskā sektora struktūras saprātīgā laikposmā sniedz pienācīgu atbildi uz paziņojumu vai pieprasījumu.

2. Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar ko izveido piekļūstamības paziņojuma paraugu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 11. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru. Pirmo šādu īstenošanas aktu Komisija pieņem līdz 2018. gada 23. decembrim.

3. Dalībvalstis veic pasākumus, lai atvieglinātu piekļūstamības prasību, kas izklāstītas 4. pantā, piemērošanu cita veida tīmekļvietnēm vai mobilajām lietotnēm, kas nav 1. panta 2. punktā minētās, un jo īpaši tīmekļvietnēm vai mobilajām lietotnēm, uz kurām attiecas spēkā esošie valstu tiesību akti par piekļūstamību.

4. Dalībvalstis virza un atvieglina tādu apmācības programmu īstenošanu, kas attiecas uz tīmekļvietņu un mobilo lietotņu piekļūstamību un paredzētas attiecīgajām ieinteresētajām personām un publiskā sektora struktūru darbiniekiem, izstrādātas tā, lai iemācītu viņiem, kā radīt, pārvaldīt un atjaunināt tīmekļvietnēs un mobilajās lietotnēs piekļūstamo saturu.

5. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai palielinātu informētību par piekļūstamības prasībām, kas izklāstītas 4. pantā, to priekšrocībām tīmekļvietņu un mobilo lietotņu lietotājiem un īpašniekiem un par iespēju sniegt atsaukumi jebkurā gadījumā, kad šīs direktīvas prasības nav ievērotas, kā izklāstīts šajā pantā.

6. Tās uzraudzības un ziņošanas nolūkos, kas minētas 8. pantā, Komisija atvieglina sadarbību Savienības līmenī dalībvalstu starpā un starp dalībvalstīm un attiecīgajām ieinteresētajām personām, lai savstarpēji apmainītos ar paraugpraksi un pārskatītu 8. panta 2. punktā minēto uzraudzības metodoloģiju, tirgus un tehnoloģijas attīstību un progresu piekļuvē tīmekļvietnēm un mobilajām lietotnēm.

8. pants

Uzraudzība un ziņošana

1. Dalībvalstis, pamatojoties uz šā panta 2. punktā paredzēto uzraudzības metodoloģiju, periodiski uzrauga publiskā sektora struktūru tīmekļvietņu un mobilo lietotņu atbilstību piekļūstamības prasībām, kas izklāstītas 4. pantā.

2. Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar ko nosaka metodoloģiju, kā uzraudzīt attiecīgo tīmekļvietņu un mobilo lietotņu atbilstību piekļūstamības prasībām, kas izklāstītas 4. pantā. Minētā metodoloģija ir pārredzama, pārnesama, salīdzināma, reproducējama un viegli lietojama. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 11. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru. Līdz 2018. gada 23. decembrim Komisija pieņem pirmo šādu īstenošanas aktu.

3. Uzraudzības metodoloģijā, kas minēta 2. punktā, var ņemt vērā ekspertu analīzi, un tajā iekļauj:

a) uzraudzības periodiskumu, kā arī to tīmekļvietņu un mobilo lietotņu izlases veidošanu, kam jāpiemēro uzraudzība;

b) tīmekļvietnes līmenī – tīmekļa lapu paraugu izlasi un saturu minētajās lapās;

c) mobilo lietotņu līmenī – pārbaudāmo saturu, ņemot vērā lietotnes sākotnējās izlaišanas brīdi un turpmākus funkcionālus atjauninājumus;

d) aprakstu par to, kā atbilstību vai neatbilstību piekļūstamības prasībām, kas izklāstītas 4. pantā, pienācīgi jādemonstrē, attiecīgā gadījumā sniedzot tiešu atsauci uz atbilstīgajiem aprakstiem saskaņotajā standartā vai, ja tādu nav, 6. panta 2. punktā minētajās tehniskajās specifikācijās vai 6. panta 3. punktā minētajā Eiropas standartā;

e) gadījumā, ja tiek konstatēti trūkumi, – mehānismu, ar ko sniedz datus un informāciju par atbilstību piekļūstamības prasībām, kas izklāstītas 4. pantā, tādā formātā, ko publiskā sektora struktūras var izmantot, lai novērstu minētos trūkumus; un

f) pienācīgu procedūru, vajadzības gadījumā iekļaujot nepieciešamos piemērus un norādes, automātiskiem, manuāliem un lietojamības testiem apvienojumā ar paraugu atlases iestatījumiem tādā veidā, kas ir savietojams ar uzraudzības un ziņošanas periodiskumu.

4. Līdz 2021. gada 23. decembrim un pēc tam reizi trīs gados dalībvalstis iesniedz Komisijai ziņojumu par uzraudzības rezultātiem, iekļaujot mērījumu datus. Minēto ziņojumu sagatavo, pamatojoties uz šā panta 6. punktā minēto ziņošanas kārtību. Ziņojumā iekļauj arī informāciju par 9. pantā minētās izpildes procedūras izmantošanu.

5. Saistībā ar pasākumiem, kas pieņemti, ievērojot 7. pantu, pirmajā ziņojumā ietver arī turpmāk norādīto:
- aparakstu par dalībvalstu izveidotajiem mehānismiem, kas paredzēti, lai ar attiecīgajām ieinteresētajām personām konsultētos par tīmekļvietņu un mobilo lietotņu piekļūstamību;
 - procedūras, lai publiskotu jebkādas izmaiņas piekļūstamības politikā saistībā ar tīmekļvietnēm un mobilajām lietotnēm;
 - pieredzi, kas gūta, un konstatējumus, kuri atklāti, īstenojot noteikumus par atbilstību piekļūstamības prasībām, kas izklāstītas 4. pantā; un
 - informāciju par apmācības un informētības veicināšanas pasākumiem.

Ja saistībā ar pirmajā daļā minētajiem elementiem ir veiktas nozīmīgas izmaiņas, dalībvalstis savos turpmākajos ziņojumos iekļauj informāciju par minētajām izmaiņām.

6. Visu to ziņojumu saturu, kuros nav obligāti jāuzskaita pārbaudītās tīmekļvietnes, mobilās lietotnes vai publiskā sektora struktūras, publisko piekļūstamā formā. Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar ko nosaka kārtību, kā dalībvalstīm jāiesniedz ziņojumi Komisijai. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 11. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru. Līdz 2018. gada 23. decembrim Komisija pieņem pirmo šādu īstenošanas aktu.

7. Dalībvalstis līdz 2018. gada 23. septembrim informē Komisiju par struktūru, kas norīkota veikt uzraudzības un ziņošanas uzdevumus.

9. pants

Izpildes procedūra

1. Dalībvalstis nodrošina adekvātas un iedarbīgas izpildes procedūras piekļūstamību, lai garantētu atbilstību šai direktīvai saistībā ar 4. un 5. pantā un 7. panta 1. punktā izklāstītajām prasībām. Jo īpaši dalībvalstis nodrošina to, ka pastāv izpildes procedūra, piemēram, iespēja sazināties ar ombudu, lai garantētu iedarbīgu rīcību ar saņemtajiem paziņojumiem vai pieprasījumiem, kā paredzēts 7. panta 1. punkta b) apakšpunktā, un pārskatītu 5. pantā minēto novērtējumu.

2. Dalībvalstis līdz 2018. gada 23. septembrim informē Komisiju par struktūru, kas ir atbildīga par šīs direktīvas izpildi.

10. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Direktīvas 6. panta 4. punktā minētās pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku no 2017. gada 23. jūnija.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 6. panta 4. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā datumā, kas tajā norādīts. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa leģislatīvā nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.

5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 6. panta 4. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes ierosmes minēto termiņu pagarina par diviem mēnešiem.

11. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.
3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

12. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības līdz 2018. gada 23. septembrim. Dalībvalstīs tūlīt dara zināmus Komisijai minēto noteikumu tekstus.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos iekļauj atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to galvenos valsts noteikumu tekstus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.
3. Dalībvalstis piemēro minētos noteikumus šādi:
 - a) publiskā sektora struktūru tīmekļvietnēm, kas nav publicētas pirms 2018. gada 23. septembra, – no 2019. gada 23. septembra;
 - b) visām publiskā sektora struktūru tīmekļvietnēm, uz kurām neattiecas a) apakšpunkts, – no 2020. gada 23. septembra;
 - c) visām publiskā sektora struktūru mobilajām lietotnēm – no 2021. gada 23. jūnija.

13. pants

Pārskatīšana

Komisija pārskata šīs direktīvas piemērošanu līdz 2022. gada 23. jūnijam. Minētajā pārskatīšanā ņem vērā dalībvalstu ziņojumus par 8. pantā paredzētās uzraudzības iznākumu un 9. pantā paredzētās izpildes procedūras izmantošanu. Tajā iekļauj arī pārskatu par tehnoloģijas jaunumiem, kas varētu atvieglināt piekļūstamību dažu tipu saturam, kurš nav iekļauts šīs direktīvas darbības jomā. Minētā ziņojuma konstatējumus publisko piekļūstamā formātā.

14. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

15. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2016. gada 26. oktobrī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
I. LESAY
